

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2011 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXII

Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Beata Piwowarska

Protokolant aplikant radcowski Lidia Radlińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2011 r.

sprawy z powództwa **D GmbH** z siedzibą w Lünen (Niemcy)

przeciwko **C**

prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą **S w Ziębicach**

o ochronę praw z rejestracji wspólnotowych znaków towarowych i wzorów wspólnotowych

1. utrzymuje w mocy wyrok zaoczny wydany w sprawie w dniu 17 stycznia 2011 r. w części obejmującej punkty 1., 2. i w tym zakresie - pkt 6.;
2. uchyla ten wyrok w części obejmującej punkty 3. – 5.;
3. nakazuje C, aby zwrócił D GmbH w Lünen bezpodstawnie uzyskane korzyści w kwocie 3.422,54 (trzy tysiące czterysta dwadzieścia dwa 54/100) złote z ustawowymi odsetkami za czas od dnia 31 października 2010 r. do dnia zapłaty;
4. w pozostałej części powództwo oddala;
5. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.879 (tysiąc osiemset siedemdziesiąt dziewięć) złotych, tytułem zwrotu kosztów procesu.

Uzasadnienie

13 XII 2010 r. *D* GmbH z siedzibą w Lünen wniósł o :

6. nakazanie *C* zaniechania naruszeń wspólnotowych znaków towarowych **DREAM MULTIMEDIA** i **DREAM BOX** (nr 002769909 i 002768794) przez oferowanie, wprowadzanie do obrotu, importowanie i reklamowanie satelitarnych odbiorników cyfrowych opatrzonych oznaczeniami **DREAM MULTIMEDIA** lub **DREAM BOX**;
7. nakazanie pozwanemu zaniechania naruszeń wzoru wspólnotowego nr 00631783-0002 przez oferowanie, wprowadzanie do obrotu, importowanie i reklamowanie satelitarnych odbiorników cyfrowych naśladowujących ten wzór;
8. nakazanie pozwanemu, aby zwrócił powodowi korzyści bezpodstawnie uzyskane z wprowadzenia do obrotu 74 satelitarnych odbiorników cyfrowych naśladowujących wzór wspólnotowy nr 631783-0002 i/lub opatrzonych oznaczeniem **DREAM MULTIMEDIA** lub **DREAM BOX**, w kwocie 21.181 zł z ustawowymi odsetkami za czas od 31 X 2010 r.;
9. zasądzenie od pozwanego kwoty 5.000 zł z ustawowymi odsetkami od 19 XI 2010 r.;
10. zasądzenie kosztów procesu.

W motywach powołał się na przysługujące *D* GmbH prawa z rejestracji wzoru wspólnotowego nr 631783-0002 oraz wspólnotowych znaków towarowych **DREAM MULTIMEDIA** i **DREAM BOX**. Zarzucił, że *C* importował i sprzedawał za pośrednictwem portalu internetowego allegro.pl. satelitarne odbiorniki cyfrowe naśladowujące wzór wspólnotowy nr 631783-0002, opatrzone oznaczeniem **DREAM MULTIMEDIA** lub **DREAM BOX**. Uzasadnia to zakazanie mu dalszych naruszeń, jak i żądanie zwrotu bezpodstawnie uzyskanych ze sprzedaży, za pośrednictwem portalu allegro.pl, 74 odbiorników, korzyści w kwocie 21.181 zł, a także odszkodowania w kwocie 5.000 zł, odpowiadającej wysokości opłat licencyjnych. (k.2-85)

Sąd oddalił wniosek powoda o zobowiązanie Q spółki z o.o. w Poznaniu do udzielenia informacji, odnoszących się do innych transakcji sprzedaży. Zgodnie z obowiązującym w postępowaniu w sprawach gospodarczych przepisem art. 479⁴ § 2 k.p.c., powód nie jest uprawniony do występowania z nowymi roszczeniami zamiast lub obok pierwotnego. Uzyskanie informacji o sprzedaży innych jeszcze towarów, poza 74 urządzeniami, od których liczone są bezpodstawnie uzyskane korzyści, nie jest zatem niezbędne dla dochodzenia objętych pozwem roszczeń – *a contrario* art. 286¹ ust.1 pkt 3 p.w.p. (k.94)

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew w terminie określonym przepisem art. 479¹⁴ § 2 k.p.c. (k.91, 95)

W dniu 17 stycznia 2011 r. Sąd wydał wyrok zaoczny, w którym :

1. nakazał C zaniechanie naruszeń wspólnotowych znaków towarowych **DREAM MULTIMEDIA** i **DREAM BOX**, zarejestrowanych na rzecz D GmbH w Lünen w Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w Alicante pod numerami 002769909 i 002768794 przez oferowanie, wprowadzanie do obrotu, importowanie i reklamowanie satelitarnych odbiorników cyfrowych opatrzonych oznaczeniami **DREAM MULTIMEDIA** lub **DREAM BOX**;
2. nakazał pozwanemu zaniechanie naruszeń wzoru wspólnotowego zarejestrowanego na rzecz powoda w Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w Alicante pod numerem 00631783-0002 przez oferowanie, wprowadzanie do obrotu, importowanie i reklamowanie satelitarnych odbiorników cyfrowych naśladujących ten wzór;
3. nakazał pozwanemu zwrócenie powodowi bezpodstawnie uzyskanych korzyści w kwocie 21.181 zł z ustawowymi odsetkami za czas od dnia 31 X 2010 r. do dnia zapłaty;
4. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.000 zł z ustawowymi odsetkami za czas od dnia 19 XI 2010 r. do dnia zapłaty;
5. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.617 zł, tytułem kosztów procesu;
6. wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności. (k.97-98)

W sprzeciwie od tego wyroku C zażądał jego uchylecia i oddalenia powództwa, jako bezzasadnego. Wyjaśnił, że po otrzymaniu przesądowego wezwania do zaniechania naruszeń, zaprzestał oferowania i sprzedaży kwestionowanych odbiorników satelitarnych. Od 26 X 2010 r. nie podjął żadnych działań, które mogłyby go narazić na zarzut naruszenia praw wyłącznych powoda. W dacie rozprawy nie dopuszczał się naruszenia, nie istniała także groźba naruszania przezeń w przyszłości praw D. Zarzucił, że kwestionowane urządzenia dostatecznie różniły się od produktów powoda, w szczególności nie posiadały oznaczeń **DREAM MULTIMEDIA** ani **DREAM BOX**. Przyznając fakt zbycia 74 urządzeń zarzucił, że uzyskana za sprzedaży łączna kwota 21.181 zł powinna być pomniejszona o koszty uzyskania przychodu, których poniesienie udokumentował. Roszczenie odszkodowawcze nie zostało przez powoda udowodnione ani co do zasady – nie wykazano winy pozwanego, ani co do wysokości. C wniósł także o dopuszczenie dowodów z dokumentów i przesłuchania go w charakterze strony. (k.104-121, 125-126)

Wniosek pozwanego o zawieszenie nadanego wyrokowi zaocznemu rygoru natychmiastowej wykonalności oddalony został postanowieniem z 24 II 2011 r. (k.136)

Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych ustalił, że D GmbH w Lünen służy prawa do słownych wspólnotowych znaków towarowych :

- **DREAM BOX** - zarejestrowanego w OHIM pod nr 002768794 w dniu 17 X 2003 r. z pierwszeństwem od 8 VII 2002 r., o czym opublikowano 8 XII 2003 r., dla towarów w klasie 9. klasyfikacji nicejskiej, m.in. urządzeń do nagrywania, przekazywania i odtwarzania głosu i obrazu, w szczególności drogą satelitarną,
 - **DREAM MULTIMEDIA** - zarejestrowanego w OHIM pod nr 002769909 w dniu 18 XI 2005 r. z pierwszeństwem od 8 VII 2002 r., o czym opublikowano 19 XII 2005 r., dla towarów w klasach 8 i 9. klasyfikacji nicejskiej, m.in. urządzeń do nagrywania, przekazywania i odtwarzania głosu i obrazu, w szczególności drogą satelitarną,
- a także prawa do wzoru wspólnotowego nr 000631783-0002, zarejestrowanego w OHIM w dniu 1 XII 2006 r. z pierwszeństwem od tego dnia, o czym opublikowano 26 XII 2006 r. (odbiornik satelitarny), przedstawionego w następujący sposób :

0002.1

0002.2

0002.3

(bezsporne – tak też świadectwa rejestracji OHIM k.21-62)

D GmbH produkuje i oferuje do sprzedaży odbiorniki satelitarne, w których ucieleśniony został wzór wspólnotowy nr 000631783-0002, używając do ich oznaczania wspólnotowych znaków towarowych **DREAM MULTIMEDIA** i **DREAM BOX**. (bezsporne)

C prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą S w Ziębicach. (bezsporne – tak też zaświadczenie k.12). W okresie od 12 do 22 X 2010 r., za pośrednictwem portalu internetowego allegro.pl, sprzedał 74 odbiorniki satelitarne, które nie zostały wyprodukowane przez powódkę. Mają one wygląd bardzo zbliżony do wzoru wspólnotowego nr 000631783-0002 (kształt, kolorystyka, wygląd ścianki frontowej z identycznie rozmieszczonymi: linią falistą, otworami i przyciskami, wygląd ścianek bocznym z identycznymi w kształcie i rozmieszczeniu otworami), tak, że nie wywołują na zorientowanym użytkowniku odmiennego ogólnego wrażenia. Do reklamy swych produktów pozwany używał fotografii oryginalnego urządzenia D, opatrzonego oznaczeniem identycznym ze znakiem towarowym **DREAM MULTIMEDIA**. W informacji handlowej posługiwał się też oznaczeniem **DREAM BOX**. (przyznanie pozwanego k.158-159, ocena normatywna dokona przez Sąd na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – świadectw OHIM k.21-62, wydruków ze stron internetowych k.63-71, fotografii w protokole badań porównawczych k.73-82) Pozwany nie uzyskał przy tym zgody powoda na używanie jego wspólnotowych znaków towarowych ani wzoru wspólnotowego. (bezsporne)

39 odbiorników sprzedanych zostało po cenach jednostkowych 299 zł, a 35 odbiorników po 272 zł. Każdy z nich był uprzednio zakupiony przez C po 220,74 zł. Prowizja spółki Q wyniosła 9,47 zł – przy sprzedaży po 299 zł i 8,66 zł przy sprzedaży po 272 zł. Dochód osiągnięty przez pozwanego ze sprzedaży każdego z 39 odbiorników po 299 zł wyniósł 68,79 zł, podatek dochodowy 12,38 zł, korzyść 56,41 zł, tj. łącznie 2.199,99 zł. Dochód osiągnięty przez pozwanego ze sprzedaży każdego z 35 odbiorników po 272 zł wyniósł 42,60 zł, podatek dochodowy 7,67 zł, korzyść 34,93 zł, tj. łącznie 1.222,55 zł.

(dowód : faktura zakupu i transportu k.117, faktura z 30.09.2010 r. k.118, dokument SAD k.119)

Powyższe okoliczności, istotne dla rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 227 k.p.c., ustalone zostały przez Sąd na podstawie zgodnych oświadczeń stron, popartych dodatkowo – niekwestionowanymi przez pozwanego - dokumentami i fotografiami załączonymi do pozwu. Powodowa spółka, tak jak była do tego zobowiązana przepisem art. 479¹² § 1 k.p.c., już w pozwie przedstawiła dowody swych praw z rejestracji wspólnotowych znaków towarowych i wzoru. Jakkolwiek, w sprzeciwie od wyroku zaocznego, C kategorycznie zaprzeczał naruszeniu praw powoda, to słuchany w charakterze strony przyznał ostatecznie, że oferowane przezeń odbiorniki miały wygląd odpowiadający wzorom powoda i były reklamowane z użyciem wspólnotowych znaków towarowych **DREAM MULTIMEDIA** i **DREAM BOX**. (k.159)

Należy przy tym wyjaśnić, że do stwierdzenia naruszenia praw własności przemysłowej, także więc praw z rejestracji wspólnotowych znaków towarowych i wzorów wspólnotowych, a w konsekwencji do zastosowania sankcji zakazowych, wystarczające jest ustalenie, że pozwany choćby raz zaimportował, wprowadził do obrotu, sprzedał lub reklamował produkty z oznaczeniami identycznymi lub konfuzyjnie podobnymi do wspólnotowych znaków towarowych **DREAM BOX** lub **DREAM MULTIMEDIA**, o wyglądzie nie wywołującym na zorientowanym użytkowniku odmiennego ogólnego wrażenia niż wzór powódki. Bez znaczenia jest przy tym dobra lub zła wiara C.

I. Oceniając zarzut naruszenia praw D do wspólnotowych znaków towarowych, Sąd zważył :

Wspólnotowy znak towarowy jest jednolitym tytułem ochronnym, funkcjonującym w oparciu o unormowania rozporządzenia Rady (WE) nr 207/2009 z dnia 26 II 2009 r. w *sprawie wspólnotowego znaku towarowego*, które reguluje w sposób całościowy kwestie związane ze wspólnotowymi znakami dla towarów lub usług. Przepisy rozporządzenia (w wersji rozporządzenia Rady (WE) nr 40/94 z dnia 20 XII 1993 r. w *sprawie wspólnotowego znaku towarowego* Dz.U.U.E.L. 94.11.1 z 14 I 1994 r., Dz.U.U.E-sp.17-1-146), jako część *acquis communautaire*, stały się elementem polskiego porządku prawnego, znajdując bezpośrednie zastosowanie. W większości, stanowią one

powtórzenie regulacji zawartych w Pierwszej Dyrektywie Rady nr 89/104/EWG z 21 XII 1989 r. *mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych* (Dz.U 1989 L40 str.1, zmienionej obecnie Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z dnia 22 X 2008 r.). Implementująca ją ustawa *Prawo własności przemysłowej* znajduje zastosowanie wyłącznie tam, gdzie brak odpowiedniego unormowania rozporządzenia, w szczególności zaś w tym zakresie, w jakim odsyła ono do właściwych przepisów prawa krajowego.

Wspólnotowy znak towarowy wywołuje ten sam skutek w całej Unii Europejskiej; może być zarejestrowany, zbyty, być przedmiotem zrzeczenia się lub decyzji stwierdzającej wygaśnięcie praw właściciela lub unieważnienie znaku, którego używanie może być zakazane jedynie w odniesieniu do całej Unii. (art.1 ust.2) Znak uzyskuje się poprzez rejestrację (art. 6) w Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w Alicante, która jest skuteczna na obszarze całej Unii. Znak rejestrowany jest na okres 10 lat od daty zgłoszenia (z możliwością przedłużenia). (art. 46) Prawa z rejestracji są skuteczne wobec osób trzecich z dniem publikacji. (art. 9 ust.3 zd.1)

Znak może składać się z jakiegokolwiek oznaczenia, które można przedstawić w formie graficznej, w szczególności z wyrazów, łącznie z nazwiskami, rysunków, liter, cyfr, kształtu towarów lub ich opakowań, pod warunkiem, że oznaczenia takie umożliwiają odróżnianie towarów lub usług jednego przedsiębiorstwa od towarów lub usług innych przedsiębiorstw. (art. 4) Zgodnie z przepisem art. 99 ust.1 rozporządzenia, sądy uznają wspólnotowy znak towarowy za ważny, o ile nie jest to przedmiotem pozwu wzajemnego o stwierdzenie wygaśnięcia lub unieważnienie. (domniemanie ważności)

Podstawową funkcją znaku towarowego jest zagwarantowanie konsumentowi lub końcowemu odbiorcy możliwości określenia pochodzenia towaru lub usługi oznaczonych znakiem, odróżnienia (bez ewentualności wprowadzenia w błąd) tego towaru lub usługi od towarów lub usług innego pochodzenia. (por. wyroki ETS z 23 V 1978 r. w sprawie 102/77 *Hoffmann-La Roche*, z 18 VI 2002 r. w sprawie C-299/99 *Philips*)

Przepis art. 9, który przyznaje uprawnionemu prawo do wyłącznego i niezakłóconego używania zarejestrowanego znaku oraz prawo zakazania innym osobom, które nie posiadają jego zgody, używania w obrocie :

a. oznaczenia identycznego ze wspólnotowym znakiem towarowym dla identycznych towarów;

b. oznaczenia, w przypadku gdy, z powodu jego identyczności lub podobieństwa do tego znaku oraz identyczności lub podobieństwa towarów, których dotyczą znak i oznaczenie, istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd opinii publicznej; które obejmuje możliwość ich skojarzenia.

c. oznaczenia identycznego lub podobnego do znaku w odniesieniu do towarów, które nie są podobne do tych, dla których zarejestrowano znak, w przypadku gdy cieszy się on renomą w Unii Europejskiej i gdy używanie oznaczenia bez uzasadnionej przyczyny powoduje nienależną korzyść albo jest szkodliwe dla odróżniającego charakteru lub renomy wspólnotowego znaku towarowego. (ust.1)

Ocena identyczności lub podobieństwa znaków opiera się na ich zgodności graficznej (wizualnej), fonetycznej oraz znaczeniowej (konceptyjnej). Sporne znaki należy porównywać całościowo, a decydujące znaczenie mieć będą elementy odróżniające i dominujące, a nie opisowe. Dwa znaki towarowe są do siebie podobne jeżeli, z punktu widzenia określonego kręgu odbiorców, są one przynajmniej częściowo identyczne w jednym lub kilku istotnych aspektach. (por. wyrok Sądu z 23 X 2002 r. w sprawie T-6/01 *Matratzen*) Identyczność porównywanych (przeciwstawianych sobie) znaku i oznaczenia występuje wówczas, gdy są one dokładnie jednakowe (tożsame) lub charakteryzują się niedostrzegalnymi dla przeciętnego konsumenta różnicami. Dla stwierdzenia, czy w konkretnym przypadku znak i oznaczenie są identyczne, czy też można mówić zaledwie o podobieństwie, konieczne jest dokonanie oceny wizualnych, fonetycznych i znaczeniowych cech znaków i ich całościowego oddziaływania na percepcję należycie poinformowanego, dostatecznie uważnego i rozsądnego przeciętnego konsumenta. (por. wyrok Trybunału z 20 III 2003 r. w sprawie C-291/00 *LTI Diffusion*)

Skutki wspólnotowego znaku towarowego podlegają wyłącznie przepisom rozporządzenia. W innych przypadkach, naruszenie podlega prawu krajowemu odnoszącemu się do naruszenia krajowego znaku towarowego wg przepisów tytułu X. (art. 14 ust. 1) Dla zapewnienia realizacji praw z rejestracji mogą być zakazane, w szczególności, następujące działania :

- a. umieszczanie oznaczenia na towarach lub na ich opakowaniach;
- b. oferowanie towarów, wprowadzanie ich do obrotu lub magazynowanie w tym celu pod takim oznaczeniem albo oferowanie i świadczenie usług pod tym oznaczeniem;
- c. przywóz lub wywóz towarów pod takim oznaczeniem;

d. używanie oznaczenia w dokumentach handlowych i w reklamie. (art. 9 ust. 2)

Gdy sąd uzna, że pozwany naruszył lub, że z jego strony istnieje groźba naruszenia wspólnotowego znaku towarowego, wydaje, o ile nie istnieją szczególne powody, decyzję zakazującą pozwanemu takich działań. Stosuje również środki, zgodnie z przepisami ustawodawstwa krajowego, których celem jest zapewnienie przestrzegania zakazu. (art. 102 ust. 1) Oznacza to, że jeśli w prawie krajowym istnieją inne jeszcze sposoby (środki ochrony) znaku przed naruszeniem, nieznane przepisom rozporządzenia, Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych powinien je, na wniosek powoda, zastosować do ochrony znaku wspólnotowego. Sformułowanie - *chyba że istnieją szczególne powody zaniechania* – uprawnia Sąd do odstąpienia od stosowania sankcji zakazowych. Norma ta, odpowiadająca klauzuli generalnej art. 5 k.c., nie może być stosowana przez sąd w postępowaniach w sprawach gospodarczych z urzędu. Zainteresowany, uniknięciem sankcji pozwany, który dopuścił się naruszenia, winien skonkretyzować te *szczególne powody* i wykazać ich istnienie, pozostawiając Sądowi (jako arbitrowi) ocenę, przy rozstrzygnięciu o sposobie usunięcia skutków naruszenia prawa z rejestracji.

Prawa wyłączne *D GmbH* w Lünen wynikające z rejestracji w OHIM wspólnotowych znaków towarowych **DREAM BOX** i **DREAM MULTIMEDIA** nie były przez pozwanego kwestionowane. Określając ich zakres (data pierwszeństwa, okres ochrony, towary, dla których znaki są zarejestrowane), Sąd oparł się na załączonych do pozwu świadectwach OHIM.

Z twierdzeń powoda, udokumentowanych wydrukami ze stron internetowych i fotografiami wynika, że pozwany, importując, wprowadzając do obrotu i reklamując odbiorniki satelitarne, w sposób nieuprawniony używa oznaczeń **DREAM MULTIMEDIA** i **DREAM BOX**, identycznych ze wspólnotowymi znakami towarowymi, naruszając w ten sposób prawa wyłączne *D GmbH*. (art. 9 ust. 1a)

Uznając, że doszło do naruszenia praw wyłącznych *D GmbH*, na podstawie art. 9 ust. 2 rozporządzenia, Sąd nakazał C zaniechanie naruszania praw do wspólnotowych znaków towarowych zarejestrowanych przez Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w Alicante na rzecz *D GmbH* w Lünen pod numerami 002769909 i 002768794 przez zaprzestanie oferowania, wprowadzania do obrotu, importowania i reklamowania satelitarnych odbiorników cyfrowych opatrzonych oznaczeniami **DREAM**

MULTIMEDIA i DREAM BOX, uwzględniając żądanie z pkt 1 i 2 pozwu. W tej części Sąd utrzymał w mocy wyrok zaoczny wydany w sprawie 17 I 2011 r. (pkt 1 i w tym zakresie jego pkt 6 o nadaniu wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności). (art. 347 k.p.c.)

W przekonaniu Sądu, zapewnienie C, iż po otrzymaniu wezwania przesądowego zaprzestał on importowania i oferowania kwestionowanych urządzeń, nie jest wystarczająco do odstąpienia od zastosowania względem niego sankcji zakazowych. Należy podkreślić, że pozwany nadal prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży urządzeń elektronicznych. Importując sporne towary, nie dochował staranności wymaganej od profesjonalisty, co więcej do reklamy swych urządzeń, o których wiedział, że nie są produktami *D GmbH*, użył fotografii przedstawiających produkt powoda i posłużył się jego nazwą handlową. Istotne znaczenie ma także postawa pozwanego, który nie tylko kategorycznie zaprzecza naruszeniu praw powoda, nie uznaje zasadności stawianych mu zarzutów ale jest przekonany, że *D GmbH* był obowiązany powiadomić go o przysługującej mu wyłączności, co jest oczywiście sprzeczne z ideą ochrony praw własności przemysłowej i znaczeniem publikacji przez właściwy urząd informacji o udzieleniu i treści prawa z rejestracji.

II. Oceniając zarzut naruszenia praw do wzoru wspólnotowego :

Rozporządzenie Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 XII 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U.U.E.L.02.3.1, z 5 I 2002 r. Dz.U.U.E.L.02.3.1) stworzyło ujednolicony system nabywania prawa wyłącznego do wzoru, jego jednolitego skutku na terytorium Wspólnoty (obecnie Unii Europejskiej) i jego ochrony. (ust. 3 art.1) Rozporządzenie zawiera legalną definicję, odmienną od definicji ustawodawstw Państw Członkowskich, wg której wzorem jest postać całego produktu lub jego części, wynikająca w szczególności z cech linii konturów, kolorystyki, kształtu, tekstury lub materiałów samego produktu lub jego ornamentacji (art. 3a). Natomiast produktem jest każdy przedmiot przemysłowy lub rękodzielniczy, włączając w to m.in. części przeznaczone do stworzenia produktu złożonego, opakowanie, wygląd zewnętrzny, symbole graficzne i kroje pisma typograficznego, z wyłączeniem programów komputerowych.

Wygląd (postać) przejawia się w zewnętrznych cechach charakterystycznych produktu, tzn. w jego formie i ukształtowaniu albo w samym jego przyozdobieniu, wyrażającym się w zestawieniu linii, konturów, doborze kolorów lub użyciu powierzchni

o specjalnych właściwościach. W wyglądzie zewnętrznym produktu mieszczą się wszystkie jego charakterystyczne cechy, które są wizualnie postrzegalne, widoczne w czasie normalnego użytkowania przez użytkownika finalnego. (tak M. Poźniak-Niedzielska *Wzór wspólnoty. w Ochrona znaków towarowych, wzorów przemysłowych i oznaczeń geograficznych w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej*. UPRP W-wa 2004 s.56, 57, *Ochrona wzorów przemysłowych w prawie europejskim*. EPS 1/2007 s.4-11)

Co do zasady, prawo do wzoru wspólnotowego przysługuje twórcy lub jego następcy prawnemu. (art. 14 ust. 1) Domniemywa się przy tym, że uprawnionym jest osoba, na rzecz której wzór zarejestrowano. (art. 17) Prawo może być skutecznie zaprzeczone przez zainteresowanego wyłącznie w trybie postępowania w sprawie o unieważnienie, wywołanego :

1. wnioskiem złożonym w Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego lub
2. pozwem wzajemnym w sprawie o naruszenie. (art. 24 ust. 1 w zw. z art. 52 i art. 84).

Wyłącznie zatem decyzja OHIM lub wyrok sądu właściwego w sprawach wzorów wspólnotowych, stwierdzające, że uprawnionemu z rejestracji nie przysługuje prawo do wzoru (art. 25 ust. 1c) pozwalają na obalenie domniemania ważności, o którym mowa w art. 85. Dopiero w efekcie orzeczenia o unieważnieniu uważa się, że wzór wspólnotowy od początku nie rodził skutków określonych w rozporządzeniu, w zakresie w jakim został uznany za nieważny. (art. 26 ust. 1) Zarejestrowany wzór wspólnotowy podlega ochronie w okresie 5 lat od daty zgłoszenia, o ile spełnia on przesłanki z art. 1 ust.2b w zw. z art. 5 ust.1b i art. 6 ust.1b. Uprawniony może przedłużyć okres ochrony na jeden lub więcej okresów pięcioletnich, łącznie do 25 lat. Powstaje w ten sposób wyłączne prawo z rejestracji, polegające na używaniu i zakazywaniu osobom trzecim używania tego wzoru, obejmujących w szczególności wytwarzanie, oferowanie, wprowadzenie do obrotu, import i eksport lub używanie produktu, w którym jest zawarty lub zastosowany wzór albo składowanie takiego produktu w tych celach (art. 19 ust.1).

Rozporządzenie precyzyjnie określa zakres praw z rejestracji. Obejmują one niewątpliwie wytwarzanie (*making*) całego produktu, w którym wzór został ucieleśniony lub do którego został zastosowany. Szeroką interpretację proponuje się przyjąć dla oferowania i wprowadzenia do obrotu. Oferowanie produktu nie tylko dotyczy umowy kupna / sprzedaży, to również najem, dzierżawa czy innego rodzaju przekazanie produktu, mające ostatecznie na celu przeniesienie prawa. Szeroko należy także

rozumieć zwrot użycie produktu, który obejmuje także wystawy czy pokazy, jeśli prowadzi do zakłócenia normalnej ekonomicznej eksploatacji prawa wyłącznego. Natomiast składowanie nie powinno być interpretowane rozszerzająco, narusza ono prawo z rejestracji tylko wówczas, gdy dokonane jest w celu oferowania produktu, wprowadzenia go do obrotu, importu itd.

Z rejestracji wynikają dla uprawnionego roszczenia zakazowe względem osoby, która narusza lub grozi naruszeniem prawa m.in. wytwarzając, wprowadzając do obrotu, czy przechowując produkty, w których inkorporowany jest wzór. Dla oceny naruszenia (groźby naruszenia) istotne jest ustalenie, że wzór ucieleśniony w produkcie pozwanego jest na tyle **podobny** do zarejestrowanego na rzecz powoda wzoru, że nie wywołuje on na zorientowanym użytkowniku innego ogólnego wrażenia, uwzględnia się przy tym stopień swobody twórcy przy opracowywaniu wzoru.

Zakres ochrony określają cechy zewnętrzne wzoru ujawnione przez uprawnionego w dokumentacji złożonej przy wniosku o rejestrację. Będą to wyłącznie cechy postrzegalne zmysłem wzroku. Dyrektywa nr 98/71/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 X 1998 r. w *sprawie prawnej ochrony wzorów*, w wersji angielskiej w sposób wyraźny odnosi się do tych właśnie cech. (*shown visibly*) Zakres ochrony będzie zdecydowanie większy, gdy swoboda projektanta ograniczona jest w niewielkim stopniu. Wówczas stosunkowo niski stopień podobieństwa może stanowić podstawę do uznania istnienia naruszenia, gdyż nie istnieją obiektywne przyczyny, dla których występujące podobieństwa byłyby konieczne ze względu na brak swobody twórczej w danej dziedzinie. (por. K.Szczepanowska-Kozłowska *Ochrona wzoru w prawie europejskim*. PPH nr 5 z 2005 r. s.30-34, M.Poźniak-Niedzielska *Ochrona wzorów przemysłowych w prawie europejskim*. Europejski Przegląd Sądowy 1/2007 s.4-11) Wzory należy porównywać uwzględniając cechy nowe, nie zaś znane i ogólnie dostępne. Nie należą do treści prawa np. elementy folkloru czy ukształtowane historycznie style. Prawo z rejestracji nie obejmuje tych właściwości, które są własnością publiczną, a tylko nowe, istotne cechy wzoru. Istnienie takie samego ogólnego wrażenia nie zawsze przesądza o naśladownictwie; często jest nieuniknioną konsekwencją sytuacji, gdy wygląd przedmiotu jest inspirowany tradycjami lub silnie zdeterminowany funkcją użytkową.

Wzory uważa się za identyczne, jeżeli ich cechy różnią się jedynie nieistotnymi szczegółami. (art.5 ust.2) Cechę nowości rysunku lub modelu niweczy zatem wyłącznie

jego identyczność lub występowanie różnic zaledwie w nieznaczących szczegółach w porównaniu z wzorem udostępnionym wcześniej przez publikację rejestracji, wystawienie, używanie w handlu lub w jakikolwiek inny sposób. *Tylko zatem różnice cech istotnych pozwalają uznać, że porównywane wzory nie są identyczne.* (tak K.Szczepanowska-Kozłowska *Zdolność rejestracyjna wzoru w prawie Unii Europejskiej*. PPH nr 3 z 2005 r. s.45-50)

Zarejestrowany wzór wspólnotowy ma indywidualny charakter, jeśli całościowe (ogólne) wrażenie, jakie wywołuje na poinformowanym użytkowniku, różni się od wrażenia, jakie wywiera na takim użytkowniku wzór, który został udostępniony publicznie przed datą dokonania zgłoszenia wzoru do rejestracji, od której wzór ma być chroniony lub, jeśli zastrzeżono pierwszeństwo, przed datą pierwszeństwa. (art. 6 ust.1b) Przy ocenie indywidualnego charakteru bierze się pod uwagę stopień swobody twórcy przy opracowywaniu wzoru. (art. 6 ust.2) *Określenie, czy wzór ma indywidualny charakter, powinno być uzależnione od faktu, czy ogólne wrażenie wywierane na poinformowanym użytkowniku dokonującym oglądu danego wzoru różni się wyraźnie od wrażenia związanego z istniejącą całością wzoru, przy uwzględnieniu natury produktu, do którego odnosi się wzór lub w którym się zawiera, w szczególności do sektora przemysłu, do którego należy, oraz stopień swobody twórcy podczas tworzenia danego wzoru.* (pkt 14 Preambuły) Dokonując oceny Sąd musi rozważyć na ile utrudnione jest w określonej dziedzinie przemysłu tworzenie rysunków i modeli o charakterze indywidualnym. Swobodę tę mogą ograniczać narzucane projektantom względy funkcjonalne, techniczne, handlowe, a także tendencje panujące w modzie, czy gusta nabywców.

Ocena indywidualnego charakteru rysunku lub modelu opiera się na ogólnym wrażeniu, jakie sprawiają one na zorientowanym użytkowniku (*informed user, l'utilisateur averti*) w odniesieniu do tego co poprzednio istniało w tej samej dziedzinie produktów. Wrażenie to musi być wyraźnie odmienne. Bez znaczenia jest, że wzór różni się od wcześniejszego wzoru pewną, nawet dużą liczbą określonych szczegółów, jeśli mimo wszystko zorientowany użytkownik (bardziej obiektywny, wnikliwy, posiadający lepszą znajomość przedmiotu, osoba, która go używa i posługuje się nim jako znawca) odnosi wrażenie, że widział już taki wzór. (*déjà vu*) Kryterium indywidualnego charakteru opiera się na wrażeniu ogólnym, jakie wywiera wzór i polega na ustaleniu, czy zorientowany użytkownik uważa, że wzór różni się, czy też nie od tego co istniało już

poprzednio w danej dziedzinie produktów. (tak M.Poźniak-Niedzielska *Ochrona (...) s.5*) Wzór będzie miał charakter indywidualny jedynie wówczas, gdy ma na tyle silną zdolność odróżniającą go od innych, że będzie mógł być zindywidualizowany przez zorientowanego użytkownika. (tak M.Poźniak-Niedzielska *Wzór wspólnoty. w Ochrona znaków towarowych, wzorów przemysłowych i oznaczeń geograficznych w Polsce po akcesji do Unii Europejskiej. UPRP Warszawa 2004 s.57-59*)

Za zorientowanego może być uważany stały użytkownik produktu, ale także ten, który używając go doraźnie dobrze go zna. Będzie nim także każdy podmiot związany z tworzeniem, przechowywaniem lub dystrybucją produktu, znający dobrze jego walory użytkowe i cechy techniczne. (tak J. Sozański *Ochrona własności intelektualnej i przemysłowej w Unii Europejskiej – prawo wzorów przemysłowych krajowych i wspólnotowych. nr 12/2005 s.30-37*) Inny pogląd prezentuje prof. Krystyna Szczepanowska-Kozłowska (*Zdolność [...] s.45-50*) ograniczająca krąg zorientowanych użytkowników do ostatecznego konsumenta, dla którego przeznaczony jest produkt. Definicja ta sprawdza się jednak tylko w odniesieniu do produktów codziennego użytku, które nabywamy na tyle często aby zapoznać się z cechami zawartego w nich wzoru, mogąc porównać go z innymi. Jest to natomiast utrudnione w odniesieniu do produktów używanych incydentalnie. Sąd podziela pogląd prof. Marii Poźniak-Niedzielskiej, że zorientowany (uświadomiony) użytkownik to taki, który jest bardziej przenikliwy i ma lepszą niż zwykły znajomość przedmiotu. Nie jest to sam twórca ani przeciętny odbiorca, ani znawca w określonej dziedzinie lecz osoba, która tkwi pomiędzy nimi. Od zorientowanego użytkownika wymaga się określonych kwalifikacji, zatem nie może nim być nabywca (konsument) lecz osoba, która używa przedmiotu i posługuje się nim jako znawca. Niekoniecznie musi to też być finalny użytkownik. (*Ochrona wzorów przemysłowych w prawie europejskim. Europejski Przegląd Sądowy 1/2007 s.6*, por. także M.Poźniak-Niedzielska, J.Sieńczyło-Chlabicz *Europejskie prawo wzorów przemysłowych. Oficyna a Wolters Kluwer business Warszawa 2010 s.36-46*, M.Poźniak-Niedzielska *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 23 X 2007 r. IICKS 302/07 OSP 6/2009 poz.66*)

W sprawach wzorów wspólnotowych sądy stosują przepisy rozporządzenia (art. 88 ust.1), a w kwestiach w nim nieuregulowanych ustawodawstwo krajowe, zarówno w zakresie przepisów prawa materialnego (ust.2.) jak i procesowego, stosowanych do tego samego rodzaju postępowań w sprawach dotyczących praw z rejestracji krajowego

wzoru przemysłowego. Uznając, że pozwany naruszył lub że z jego strony istnieje groźba naruszenia praw z rejestracji wzoru, sąd stosuje, jeśli nie stoją temu na przeszkodzie ważne powody, następujące środki :

- a. zabraniające kontynuowania działań naruszających lub grożących naruszeniem wzoru,
- b. zajęcie podrobionych produktów;
- c. zajęcie materiałów i narzędzi wykorzystanych w przeważającej mierze do wytworzenia podrobionych dóbr, jeżeli ich właściciel wiedział do jakich celów były użyte lub w określonych okolicznościach było to oczywiste,
- d. wszelkie środki pozwalające na nałożenie innych sankcji, odpowiednich w określonych okolicznościach, przewidziane przepisami prawa krajowego, w tym również prawa prywatnego międzynarodowego państwa członkowskiego, w którym naruszenie groziło lub miało miejsce. (art. 89 ust.1) Sąd w sprawach wzorów wspólnotowych podejmuje, zgodnie z prawem krajowym, niezbędne środki zapewniające przestrzeganie sankcji określonych w ust.1. (ust.2)

Orzecznictwo sądów wspólnotowych w sprawach wzorów jest stosunkowo niewielkie. Ich naruszenia dotyczą jedynie dwa wyroki Sądu Unii Europejskiej, wydane 18 III 2010 r. w sprawie T-9/07 *Grupo Promer Mon Grafic/PepsiCo* oraz 22 VI 2010 r. w sprawie T-153/08 *Bosch*. Sąd odniósł się w nich do zasadniczych kwestii, stanowiących przedmiot rozstrzygnięcia w sprawach wzorów wspólnotowych, w praktyce orzeczniczej budzących istotne rozbieżności interpretacyjne. Warto więc odwołać się do motywów pierwszego z wyroków.

W pierwszym rzędzie należy wskazać, że w sprawach o naruszenie sąd dokonuje oceny podobieństwa lub odmienności ogólnego wrażenia, jakie wywołują na zorientowanym użytkowniku wzory uprawnionego i produkty domniemanego naruszcyciela. Nie przeciwstawia sobie natomiast produktów stron. Sposób w jaki powód używa wzoru jest bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu. Produkt, w którym wzór jest ucieleśniony może być wykorzystany pomocniczo przy dokonywaniu oceny, jeśli nie ma wątpliwości co do ich tożsamości (pozwany nie kwestionuje identyczności wzoru i ucieleśniającego go produktu powoda). Bez znaczenia jest także dobra lub zła wiara uprawnionego do wzoru oraz pozwanego.

Zorientowanym użytkownikiem nie jest wytwórca ani sprzedawca produktów, w których wzór jest zastosowany (należy podkreślić, że wzór wspólnotowy nie ogranicza

się do określonego produktu, a jego wskazanie we wniosku o rejestrację ma znaczenie pomocnicze). Jest szczególnie ważny i dysponuje pewną wiedzą na temat stanu wzornictwa. Stopień swobody twórcy przy opracowaniu wzoru należy określać ze szczególnym uwzględnieniem wymagań związanych z właściwościami wynikającymi z funkcji technicznej produktu, a także przepisów prawnych mających do niego zastosowanie. Porównania ogólnego podobieństwa przeciwstawianych sobie wzoru i produktu dokonuje się analizując występujące między nimi podobieństwa i różnice.

Ocena podobieństwa (istnienia lub braku odmiennego ogólnego wrażenia) dokonywana w sprawie o naruszenie wzoru wspólnotowego ma charakter normatywny, podobnie jak w sprawach o naruszenie wspólnotowych znaków towarowych. Sąd uwzględnia zaoferowany mu przez strony procesu materiał dowodowy. W realiach polskiego procesu cywilnego, szczególnie w postępowaniu w sprawach gospodarczych, powód powinien dołożyć wszelkich starań, aby przedstawić przeciwstawiane sobie wzory w formie umożliwiającej sądowi dokonanie wszechstronnej oceny ogólnego wrażenia jakie każdy z nich wywołuje na zorientowanym użytkowniku, a w efekcie prawidłowe rozstrzygnięcie sporu. Normatywna ocena sądu nakłada na obydwie strony procesu obowiązek zgłoszenia i udowodnienia ich twierdzeń, służących określeniu cech determinujących ogólne wrażenie, elementów drugorzędnych, cech wynikających z funkcji produktu, w którym wzór jest lub ma być zastosowany, wskazanie przepisów decydujących o jego ewentualnej standaryzacji, a także zakreslenie granic swobody twórczej przy opracowywaniu danego rodzaju wzorów. Twierdzenia stron posłużą sądowi przy rozstrzyganiu sporu o naruszenie. Kompetencje sądu w tym zakresie nie mogą być w żadnym razie cedowane na biegłego.

Rozważania te znajdują bezpośrednie odniesienie do oceny naruszenia, gdy przeciwstawiamy sobie zarejestrowany wzór wspólnotowy i wzór przemysłowy zawarty w produktach oferowanych przez C. Fakt naruszenia uzasadnia stwierdzenie przez zorientowanego użytkownika, iż wzór powoda i produkty pozwanego nie wywołują na nim odmiennego ogólnego wrażenia. Odbiorniki satelitarne pozwanego nie wywołują na zorientowanym użytkowniku, jakim jest osoba zwykle korzystająca z tego rodzaju sprzętu elektronicznego, odmiennego ogólnego wrażenia niż wzór D. O ogólnym wrażeniu decyduje przede wszystkim charakterystyczna wyrazista, ozdobna, falista linia dzieląca front odbiornika na dwie części. To dzięki niej wzór jest doskonale

rozpoznawalny, wyróżniając się spośród innych urządzeń tego rodzaju dostępnych na rynku elektronicznym. Inne elementy, takie jak kształt odbiornika, usytuowanie otworów i przycisków mają raczej charakter funkcjonalny.

Odzwierciedlenie w produktach oferowanych i reklamowanych przez pozwanego takiej samej lub łudząco podobnej – kontrastującej z tłem frontu urządzenia – linii przy wysokim podobieństwie rozmieszczenia i wyglądu elementów funkcjonalnych sprawia, że wzory wspólnotowe *D GmbH* i odbiorniki satelitarne pozwanego są postrzegane przez zorientowanego użytkownika jako nie wywołujące na nim odmiennego ogólnego wrażenia.

W przekonaniu Sądu, uzasadnione było utrzymanie w mocy orzeczenia zawartego w pkt 2. wyroku zaocznego wydanego 17 I 2011 r. (i w tym zakresie jego pkt 6 o nadaniu wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności - art. 347 k.p.c.), w którym – na podstawie art. 89 ust. 1a rozporządzenia - Sąd nakazał pozwanemu zaniechanie naruszania praw do wzoru wspólnotowego zarejestrowanego przez Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w Alicante na rzecz *D GmbH* w Lünen pod nr 000631783-0002 przez zaprzestanie oferowania, wprowadzania do obrotu, importowania i reklamowania satelitarnych odbiorników cyfrowych naśladujących te wzory, uwzględniając żądanie z pkt 3 pozwu.

Sąd uznał natomiast, że zarzuty C uzasadniają uchylanie wyroku zaocznego z 17 I 2011 r., w zakresie w jakim rozstrzyga on o roszczeniach pieniężnych (zwrocie bezpodstawnie uzyskanych korzyści i odszkodowaniu) oraz o kosztach postępowania. (art. 347 k.p.c.) Żądania sformułowane w punktach 4 i 5 pozwu znajdowały oparcie w prawie krajowym.

Zgodnie z przepisem art. 287 ust. 1 w zw. z art. 292 ust. 1 p.w.p., uprawniony z rejestracji wzoru przemysłowego, którego prawo zostało naruszone może żądać od naruszającego zaniechania naruszania, wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści, a w razie zawinionego naruszenia również naprawienia wyrządzonej szkody. Identyczne uprawnienia art. 296 ust. 1 p.w.p. przyznaje osobie, która uzyskała prawo ochronne na znak towarowy. Roszczenie o zwrot bezpodstawnie uzyskanych korzyści ma charakter penalno-kompensacyjny. Pomimo podobieństwa terminologii nie jest tożsame z

bezpodstawnym wzbogaceniem regulowanym w art. 405 i nast. k.c. Jest niezależne od winy naruszcyciela i poniesienia przez uprawnionego szkody. O uwzględnieniu roszczenia decydować będzie stwierdzenie, że – w efekcie bezprawnego używania znaku towarowego lub wzoru przemysłowego – pozwany uzyskał korzyść (w rozumieniu przychodu, a nie dochodu). (por. A.Szewc *Naruszenie własności przemysłowej*. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis 2003 s.187-192)

Występując na drogę sądową powód odwołał się do informacji udzielonej przez właściciela portalu internetowego Q spółkę z o.o. w Poznaniu, której prawdziwości pozwany nie kwestionował. Wynika z niej, że użytkownik *sat-net*, której to nazwy używa C, przeprowadził 74 transakcje, uzyskując za urządzenia pod nazwą DM500s łączną cenę 21.181 zł. Bezsporne jest, że pod tą nazwą oferowane były satelitarne odbiorniki cyfrowe (*Dreambox, jak Dreambox*), które nie zostały wyprodukowane przez powoda. Ze względu na ich wygląd – odzwierciedlający wzór wspólnotowy - oraz użycie oznaczeń **DREAM BOX** i **DREAM MULTIMEDIA**, naruszały one prawa wyłączne D GmbH.

W sprzeciwie od wyroku zaocznego C dowodnie wykazał, że korzyści uzyskane przezeń ze sprzedaży spornych urządzeń powinny być pomniejszone o koszty, których poniesienie było konieczne w związku z zakupem odbiorników satelitarnych i ich importu z Chin do Polski, a także zobowiązaniem do zapłaty prowizji właścicielowi portalu internetowego, za pośrednictwem którego zostały one zbyte. W efekcie, korzyści uzyskane przez C ograniczyły się do 3.422,54 zł, i ta kwota została zasądzona od pozwanego na rzecz powoda z ustawowymi odsetkami za czas od dnia wyznaczonego w przesądowym wezwaniu do zapłaty. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone. (art. 287 ust. 1 w zw. z art. 292 ust. 1 oraz art. 296 ust. 1 p.w.p.)

Strony mogą umownie określić miejsce i termin świadczenia. W braku odnośnych uzgodnień w tym zakresie będące przedmiotem umowy świadczenie pieniężne winno być spełnione w miejscu zamieszkania lub siedzibie wierzyciela w chwili wykonania zobowiązania. (art. 454 § 1 k.c.) Termin świadczenia w braku postanowień umowy, nie wynikający też z właściwości zobowiązania wyznacza wezwanie dłużnika do wykonania. Winien on uczynić to niezwłocznie. (art. 455 k.c.) Opóźnienie dłużnika ze spełnieniem świadczenia pieniężnego uzasadnia żądanie odsetek przez wierzyciela, chociażby nie poniósł on żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Strony mogą umownie określić stopę

odsetek, w braku uzgodnień należeć będą się odsetki ustawowe. (art. 481 §§ 1, 2 k.c.) *Dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne, także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia.* (tak Sąd Najwyższy w wyrokach z 17 V 2000 r. I CKN 302/00, z 13 X 1994 r. I CRN 121/91, OSNC 1995/nr 1/poz. 21). Termin ten określa się według zasad ujętych w art. 455 k.c. Gdy nie jest on oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Stawia ono świadczenie w *stan wymagalności*.

W tym przypadku, C został wezwany do zwrotu bezpodstawnie uzyskanych korzyści w terminie do dnia 31 X 2010 r. (k.83), po którego bezskutecznym upływie zobowiązany jest zapłacić ustawowe odsetki za opóźnienie.

Zgodnie z przepisem art. 287 ust. 1 w zw. z art. 292 ust. 1 p.w.p., uprawniony z rejestracji wzoru przemysłowego, którego prawo zostało w sposób zawiniony naruszone, lub osoba, której ustawa na to zezwala, może żądać od naruszającego naprawienia wyrządzonej szkody:

1. na zasadach ogólnych albo
2. poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej opłacie licencyjnej albo innego stosownego wynagrodzenia, które w chwili ich dochodzenia byłyby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z wynalazku.

Roszczenia te służą także uprawnionemu do znaków towarowych. (art. 296 ust. 1 p.w.p.)

Ciężar dowodu wszystkich przesłanek odpowiedzialności, zgodnie z art. 6 k.c., spoczywa na poszkodowanym. Winien on wskazać fakty i dowody na naruszenie jego prawa, istnienie szkody i związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem a szkodą.

Wina jest ujemną oceną zachowania się sprawcy szkody. Jej element obiektywny obejmuje zachowanie się niewłaściwe, niezgodne z prawem przedmiotowym lub zasadami współżycia społecznego (bezprawność – sprzeczność zachowania z szeroko rozumianym porządkiem prawnym – nakazów i zakazów wynikających z norm prawnych, moralnych, obyczajowych). Element subiektywny polega na umyślności lub niedbalstwie (niedłożeniu należytej staranności). Ujemna ocena postępowania danej osoby (jej naganną decyzję odnoszącą się do podjętego przez nią bezprawnego czynu) w

porównaniu do stosowanego wzorca uzasadnia przypisanie jej winy. Adekwatny związek przyczynowy między działaniem lub zaniechaniem sprawcy a powstaniem szkody jest konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej. Zachodzi on tylko wtedy, gdy określone przyczyny normalnie powodują dane skutki. (art. 361 § 1 k.c.)

Naprawienie szkody ma zapewnić całkowita kompensatę doznanego uszczerbku majątkowego w granicach normalnego związku przyczynowego. (art. 361 k.c.) Zgodnie z przyjętym poglądem szkodą jest powstała wbrew woli poszkodowanego różnica między obecnym jego stanem majątkowym a stanem jaki zaistniałby gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Polega ona na stracie jaką poniósł poszkodowany (*damnum emergens*) albo pozbawieniu go korzyści, które mógłby uzyskać gdyby mu szkody nie wyrządzono (*lucrum cessans*). Polskie prawo cywilne przyjmuje jako zasadę pełne odszkodowanie, podlegające ograniczeniom wynikającym z: granic odpowiedzialności wyznaczonych przesłanką adekwatnego związku przyczynowego, przepisów szczególnych (m.in. art. 362 k.c. przewidującego zmniejszenie obowiązku naprawienia szkody w przypadku przyczynienia się poszkodowanego do jej powstania lub zwiększenia), miarkowania odszkodowania - *ius moderandi*.

Stratą jest pomniejszenie majątku poszkodowanego – uszczupleniu aktywów lub zwiększeniu pasywów. Szkada w postaci utraconych korzyści ma wprawdzie charakter hipotetyczny, ale musi być ona przez osobę poszkodowaną wykazana z tak dużym prawdopodobieństwem, że uzasadnia ono w świetle doświadczenia życiowego przyjęcie, że utrata korzyści rzeczywiście nastąpiła. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 3.10.1979 r. II CR 304/79 OSNC 1980/9/164) Wysokość szkody określa się przy zastosowaniu metody subiektywnej uwzględniającej wartość naruszonych dóbr z punktu widzenia poszkodowanego. **Zgodnie z zasadą art. 6 k.c., udowodnienie szkody i jej wysokości obciąża poszkodowanego.** W sytuacji gdy dokładne wykazanie wysokości szkody jest niemożliwe lub nader utrudnione i powód nie jest w stanie tego zrobić pomimo użycia wszystkich możliwych środków dowodowych (a w szczególności opinii biegłego) sąd ustala odszkodowanie wg własnej oceny.

Przepis art. 322 k.p.c. pozwala na odstępianie od ogólnej zasady potrzeby udowodnienia w sposób ścisły i dokładny elementów żądania wyrażających się w kategorii wysokości. Przepis ten natomiast nie może mieć zastosowania do ustalania samej podstawy odpowiedzialności, w tym także - związku przyczynowego. Warunkiem

jego zastosowania jest ustalenie na podstawie ogólnych reguł dowodowych i przepisów prawa materialnego zasady odpowiedzialności, powstania szkody i związku przyczynowego między szkodą a zdarzeniem stanowiącym podstawą odpowiedzialności. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 30 V 2000 r. IV CKN 919/00)

Sąd uznał za nieuzasadnione żądanie sformułowane w pkt 5 pozwu.

W jego motywach powód ograniczył się do prostego przedstawienia żądania i jego odniesienia do opłat licencyjnych. W żaden sposób nie wyjaśnił, a tym bardziej nie udowodnił, dla jakich przyczyn zarzuca pozwanemu winę wyrządzenia mu szkody, ani jej wysokości. W szczególności, powód nie udokumentował, że za udzielenie zgody na używanie wspólnotowych znaków towarowych i wzoru wspólnotowego, w takim zakresie jak czynił to pozwany, uzyskuje opłaty licencyjne w wysokości 5.000 zł. Roszczenie w tej części Sąd zmuszony był oddalić, jako całkowicie nieudowodnione.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie 2 k.p.c., stosunkowo je rozdzielać. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. (§ 3 art. 98 k.p.c.) Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. (§ 3.)

Opłaty za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości określa rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 IX 2002 r. w *sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu*. Zasądzając opłatę sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. (§ 2 ust.1.) Podstawę stanowią określone w rozdziałach 3-5 stawki minimalne. Opłata nie może być wyższa od sześciokrotnej stawki minimalnej (§ 2 ust.2.), której wysokość zależy od wartości przedmiotu sprawy lub jej rodzaju. (§ 4 ust.1.) W sprawie o naruszenie prawa z rejestracji wynagrodzenie adwokata wynosi 840 zł (§ 11

ust. 1 pkt 18). Przy wartości roszczenia pieniężnego 3.422,54 zł stawki minimalne wynoszą 600 zł. (§ 6 pkt 3).

Sąd obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego w tej części w jakiej powództwo zostało uwzględnione, pozostałe koszty obciążają *D GmbH*, poza kosztami sprzeciwu i rozprawy zaocznej, które – zgodnie z art. 348 k.p.c. – obciążają *C*.